

KURSI VIDUSSKOLĀ

Kultūras izpratnes un
pašizpausmes mākslā
mācību joma

LITERATŪRA I

Optimālā līmeņa pamatkurss

Ko skolēns mācīsies?

Attīstīs emocionālo inteligenci un paplašinās literāro pieredzi, lasot dažādu laikmetu darbus, sākot no antīkās literatūras līdz mūsdienām; pētīs un atpazīs kultūras laikmetu atsauces laikmetīgajā literatūrā; veidos ieradumu literāra teksta izvēlei, lasīšanai un interpretācijai atbilstoši personiskajiem mērķiem; pilnveidos kritiskās domāšanas un jaunrades prasmes teksta lasīšanas un radīšanas procesā; piedzīvos radošu procesu literāros eksperimentos.

Kā tas notiks?

Skolēni lasīs un analizēs dažādu laikmetu un žanru literatūru, sākot no antīkās līdz mūsdienu literatūrai, gan bagātinot savu lasītāja pieredzi par pagātnes vērtībām, gan aktualizējot tagadnes izpratni un modelējot nākotnes attīstības iespējas; izmēģinās dažādas teksta izpratnes, interpretācijas, analīzes stratēģijas, iejutīsies dažādās lomās: lasītājs – eksperts; lasītājs – kritiķis; lasītājs – interpretētājs; lasītājs – rakstītājs; lasītājs – redaktors; lasītājs – tulkotājs; lasītājs – producentis u. c. Pētīs tipiskās kultūras laikmeta parādības literatūrā un to ietekmi uz nākamajiem laikmetiem, piemēram: varoņu mītiskos tēlus antīkajā literatūrā un jaunākajā literatūrā; viduslaiku un mūsdienu literatūras paralēles; renesanses laika literatūras žanrus (tragēdija, sonets, novele) un attīstības tendences latviešu literatūrā; klasicisma laika literatūras darbus un varas un indivīda attēlojumu 21. gs. latviešu literatūrā; reālisma literatūras daudzveidību un mūsdienu jauno reālismu u. c. Radoši eksperimentēs un gūs priekšstatu par aktualitātēm laikmetīgajā literatūrā. Divas trešdaļas no kursā iepazīstamo darbu kopskaita paredzēta latviešu literatūrai, viena trešdaļa – cittautu literatūrai.

Kam šis kurss noderēs?

Apgūst visi skolēni kā obligāto kursu, lai no ieinteresēta lasītāja kļūtu par zinīgu lasītāju ar daudzveidīgu žanru lasīšanas pieredzi un prasmēm izmantot literāru darbu radošiem un profesionāliem mērķiem, kā arī pilnveidotu personību, izkoptu estētisko un ētisko izjūtu, bagātinātu valodu un teksta veidošanas prasmes atbilstoši kontekstam.

KULTŪRAS PAMATI

Vispārīgā līmeņa pamatkurss

Ko skolēns mācīsies?

Pētīt, analizēt un reflektēt par savu kultūras un radošā darba pieredzi, identitāti, piederību dažādām kultūras kopienām. Atklās un iepazīs kultūras izpausmju daudzveidību, kā arī dinamiku laikā. Atšķirs dažādu laikmetu mākslas darbus, tajos paustās tā laika vērtības. Izmantos pamatzglītības pakāpē apgūtās dažādu mākslas veidu (vizuālajā mākslā, mūzikā, literatūrā, teātra mākslā) specifiskās prasmes pašizpausmē. Pilnveidos savu personību, līdzdarbojoties kultūras aktivitātēs, jaunradē, tradīcijās, stiprinot piederību vietai, valstij, kopienai. Izzinās kultūras mantojumu un savu lomu tā pārmantošanā, pārradīšanā. Iepazīs kultūras radītos ekonomiskos un sociālos efektus.

Kā tas notiks?

Skolēns piedzīvos kultūras notikumus klātienē un iepazīs dažādu mākslas veidu (vizuālās mākslas, mūzikas, teātra mākslas) piemērus. Līdzdarbosies kultūras aktivitātēs, jaunradē, tradīcijās; pētīs savu un klasesbiedru "digitālo pēdu". Veidos savu kultūras piedzīvošanas dienasgrāmatu. Izzinās kultūras mantojumu (dzimtas stāstus, melodijas, rokrakstus u. c.) un piedalīsies tā saglabāšanā, uzturēšanā un pārradīšanā. Izzinās auditorijas vajadzības, kultūras produktu tapšanu, institūcijas; radīs savu kultūras produktu (tā var būt dziesma, plakāts, skice, pasākums u. c.) atbilstoši auditorijai.

Kam šis kurss noderēs?

Šis kurss dod vispārēju izpratni un pamata zināšanas par kultūru un mākslu, tās lomu sabiedrībā un nozīmi personības attīstībā un redzesloka paplašināšanā, kā arī iespēju piedzīvot un analizēt kultūras procesus klātienē skolēniem, kuri vēlas iedziļināties citās mācību jomās.

KULTŪRA UN MĀKSĻA I (VIZUĀLĀ MĀKSĻA) KULTŪRA UN MĀKSĻA I (MŪZIKA) KULTŪRA UN MĀKSĻA I (TEĀTRA MĀKSĻA)

Optimālā līmeņa pamatkurss

Ko skolēns mācīsies?

Katrā kursā atbilstoši mākslas veidiem – vizuālās mākslas, mūzikas vai teātra mākslas – gūs izpratni par vēsturiskas un laikmetīgas mākslas attīstības priekšnoteikumiem un kopsakarībām, izpausmēm sabiedrībā un laika vērtībām, kultūras mantojuma daudzveidību, nozīmi un piederību tam, kā arī par kultūras patēriņu un profesionālo darbošanos kultūras un radošajā sektorā. Piedzīvos kultūras notikumus klātienē, meklējot iedvesmas paraugus, nostiprinās un pilnveidos teorētiskās zināšanas, padziļinās izpratni par kultūras un mākslas estētisko un ētisko nozīmi ikdienas dzīvē. Gūs kultūras produkta vai radoša darba pieredzi izvēlētajā mākslas veidā.

Kā tas notiks?

Katrā kursā atbilstoši mākslas jomai (vizuālā māksla, mūzika vai teātra māksla) temata ietvaros pētīs izvēlētajā mākslas jomas artefaktus laika griezumā, stilus, raksturīgās kultūrzīmes un personības, salīdzinās un analizēs. Izmantos dažādus informācijas avotus, meklēs piemērus. Piedzīvos kultūras notikumus klātienē, analizēs savu pieredzi. Pētīs Latvijas kultūrtelpu, nacionālās tradīcijas, vērtības un svētku svinēšanu. Izzinās kultūras mantojumu un piedalīsies tā saglabāšanā un pārradīšanā (pierakstīs dzimtas stāstus, melodijas, rokrakstus u. c.). Pētīs auditoriju, iepazīs kultūras industriju (institūcijas, intervijas ar kultūras jomas pārstāvjiem), kultūras produktu tapšanu. Piedzīvos radoša darba tapšanu izvēlētajā mākslas veidā, sākot no idejas formulēšanas, māksliniecisko līdzekļu izvēles līdz īstenošanai individuāli vai grupā. Piemēram, vizuālajā mākslā – veidos skices, radīs dizaina vai mākslas objektu; mūzikā – iepazīstot dažādu laikmetu mūzikas valodu, sacerēs savu skaņdarbu; teātra mākslā – veidos brīvu ainu, uzvedumu, sintezējot dažādas kultūras un mākslas izpausmes formas; vai veiks pētniecības darbu. Veidos savu portfolio, atspoguļojot radošo procesu soļus.

Kam šis kurss noderēs?

Kursa saturs katrā no mākslas jomām atklāj mākslas veidu izpausmes kā kultūras daļu un dod iespējas iedziļināties un pētīt attiecīgi izvēlēto mākslas veidu (vizuālā māksla, mūzika vai teātra māksla) tā attīstībā, lietot šī mākslas veida izteiksmes līdzekļus savā radošajā projektā. Tas noderēs radoša procesa izpratnei un kultūras daudzveidības pieredzei ikvienam skolēnam.

KULTŪRA UN MĀKSĻA II

Augstākā līmeņa padziļinātais kurss

Apguves priekšnosacījumi: apgūts viens no pamatkursiem – “Kultūra un māksla I (vizuālā māksla)”, Kultūra un māksla I (mūzika)” vai “Kultūra un māksla I (teātra māksla)”.

Ko skolēns mācīsies?

Padziļināti pētīt un analizēt kultūras procesus un to dinamiku telpā un laikā, mūsdienu kultūras daudzveidību un tipoloģiju: augstā kultūra, populārā kultūra, dominējošā kultūra, subkultūras, profesionālā māksla un amatiermāksla. Piedzīvot radošu procesu kultūras produkta īstenošanā, radot sabiedrībai nozīmīgu, aktuālu un auditorijai atbilstošu starpdisciplināru mākslas projektu.

Kā tas notiks?

Analizēs klātienē piedzīvotus kultūras artefaktus, salīdzinās personisko izpratni un ieguvumu ar profesionāļu viedokļiem; turpinās pētīt mantoto un jaunradīto vērtību kultūras nozīmi sabiedrībā, kultūras organizāciju struktūru un kultūras nozaru, kultūras norisēs nodarbināto māksliniecišķo, ekonomisko, sociālo ieguldījumu Latvijas tautsaimniecībā, sabiedrības viedokļu un nacionālās identitātes veidošanā. Salīdzinājumā ar pamatkursu vairāk strādās ar autentiskiem izziņas avotiem. Skolēni grupā veidos pašu izvēlētu starpdisciplināru kultūras produktu sabiedrībai aktuālā tematikā vai individuālu jaundarbu, kas būtu saistīts ar sociālu problēmu vai balstīts kultūrvides izpētē.

Kam šis kurss noderēs?

Skolēniem, kuri savu nākotni saista ar darbu radošajās profesijās, izglītībā, kultūras menedžmentā, radošajās industrijās, žurnālistikā, humanitārajos pētījumos.

**DOMĀT.
DARĪT.
ZINĀT.**

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" mērķis ir izstrādāt, aprobēt un pēctecīgi ieviest Latvijā tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai, lai skolēni gūtu dzīvei 21. gadsimtā nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes.

© Valsts izglītības satura centrs
Darbu drīkst izmantot vispārējās izglītības programmu īstenošanai mācību procesam atbilstošā apjomā nekomerciālos nolūkos.

www.skola2030.lv

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ